

PĀRSKATS PAR SAEIMAS KOMISIJU DARBU 2012.GADA RUDENS SESIJĀ

ĀRLIETU KOMISIJA

„Saeimas Ārlietu komisija uz Latvijas ārpolitiku raugās ne vien Eiropas Savienības, bet plašākā mērogā. Komisijas darbā rudens sesijā divi nozīmīgākie notikumi ir komisijas deputātu vizītes Turcijā un Ķīnā pēc abu valstu parlamentu Ārlietu komisiju uzaicinājumiem, lai veicinātu sadarbību ekonomikā un politisko dialogu,” uzsver komisijas priekšsēdētājs Ojārs Kalniņš.

„Latvijai Turcija ir nozīmīgs sabiedrotais NATO un svarīga partnere kā Eiropas Savienībā kandidātvalsts. Latvija atbalsta Turcijas uzņemšanu Eiropas Savienībā,” pauž O.Kalniņš, uzsverot - ja Eiropas Savienība vēlas ieņemt vadošo lomu pasaulē, tostarp Tuvajos Austrumos un Vidusjūras reģionā, dalībvalstu vidū būtu jābūt arī Turcijai, kas ir ietekmīgs šī reģiona līderis.

„Būtiski, ka vizītes laikā tikāties gan ar Latvijā strādājošiem uzņēmējiem no Turcijas, gan Turcijā strādājošiem uzņēmējiem no Latvijas un pārrunājām sadarbības saišu stiprināšanas iespējas,” uzsver komisijas priekšsēdētājs, atzīmējot, ka vizītes laikā tikās arī ar Turcijas prezidentu, Turcijas parlamenta priekšsēdētāja vietnieku, Ārlietu komisijas priekšsēdētāju, kā arī citām amatpersonām.

Arī vizītes laikā Ķīnā pārrunāts Latvijas un Ķīnas ekonomisko saišu stiprināšanas potenciāls. „Latvija ir NATO dalībvalsts, kas izmanto Ziemeļu tranzīta koridoru, lai pārvadātu preces no Rīgas ostas uz Afganistānu. Arvien aktīvāk tiek runāts par jauno zīda ceļu no Ķīnas uz Turciju. Ja šie divi ceļi tiks apvienoti, arī Latvijai ir ļoti liels potenciāls apvienot tirdzniecības ceļus uz Ķīnu un Turciju,” norāda komisijas priekšsēdētājs.

Ekonomika ir viena no Latvijas prioritātēm divpusējā sadarbībā ar Ķīnu. O.Kalniņš uzsver: „Par Ķīnas interesi sadarboties ar Latviju liecina fakts, ka pēdējos gados vizītēs Latviju apmeklējušas vairākas augsta līmeņa Ķīnas amatpersonu delegācijas. Laikā, kad Ķīnas loma pasaules ekonomikā un politikā ir tik ievērojama, Latvijai ir būtiski saprast, kādas attiecības veidot ar Ķīnu, kā abu valstu sadarbība varētu veicināt Latvijas ekonomisko attīstību un kādas ir Ķīnas intereses mūsu reģionā.”

Rudens sesijā Ārlietu komisija vienlaikus tikās arī ar citu valstu amatpersonu delegācijām, tostarp ar Maķedonijas, Moldovas, Albānijas pārstāvjiem. „Vizītē Latvijā uzturējās arī Īrijas parlamenta Eiropas lietu komisijas vadītāja. Nākamajā gadā Īrija kļūs par prezidējošo valsti Eiropas Savienības Padomē. Latvijai būtiski ne vien iepazīties ar Īrijas pieredzi, esot prezidējošai valstij Eiropas Savienības Padomē, bet arī sadarboties politiskā līmenī, ņemot vērā lielo Īrijā dzīvojošo latviešu skaitu. Ir pienācis laiks ciešāk raudzīties uz Latvijas un Īrijas divpusējos sadarbību, tostarp politiskā un likumdošanas līmenī, lai piedalītos tajā, kas notiek ar mūsu pilsoņiem Īrijā,” pauž O.Kalniņš un atzīmē, ka komisija vizītē pirmo reizi apmeklēt Latviju aicinājusi Īrijas parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētāju.

O.Kalniņš uzsver, ka Latvija darbojas arī Ziemeļvalstu un Baltijas valstu (NB8) formātā. „Šajā sesijā ar kolēģiem tiekoties Islandē, vienojāmies, ka nākamajā vizītē dosimies uz Vašingtonu, lai uzrunātu ASV amatpersonas un demonstrētu Ziemeļvalstu un Baltijas valstu solidaritāti. Arī Ārlietu komisijai jāraugās ASV virzienā, īpaši ņemot vērā, ka ASV prezidents nupat uzsācis darbu otrajā amata pilnvaru termiņā un nākamā gada sākumā darbu sāks jaunievēlētais kongress un ārlietu ministrs. Būtiski raudzīties, kā attīstīsies ASV politika un kā tā ietekmēs Eiropu, tostarp NATO kontekstā,” pauž komisijas priekšsēdētājs.

Tāpat Ārlietu komisija rudens sesijā strādāja, lai Saeima ratificētu desmit starptautiskus līgumus, tostarp ar Serbiju un Maķedoniju, kas autopārvadātājiem ļauj paplašināt sadarbību ar Balkānu valstīm. Sākot darbu ziemas sesijā, Ārlietu komisijas darbakārtībā ir gatavošanās Saeimas ārpolitikas debatēm, kurās atskatās uz paveikto Latvijas ārpolitikā, kā arī raugās uz to, kas mūs sagaida turpmāk, atzīmē O.Kalniņš.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

„Aizvadītajā rudens sesijā Saeima pirmo reizi parlamenta vēsturē pieņēma budžeta ietvara likumu nākamajiem trim gadiem, tādējādi nodrošinot jau nākamā gadskārtējā valsts budžeta - 2013.gadam - sasaisti ar vidēja termiņa finanšu plānošanu,” akcentē Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs Jānis Reirs.

2013.gada valsts budžetā pirmo reizi kopš krasā samazinājuma 2008.gadā ir palielināts finansējums daudzām jomām, bet Vidēja termiņa budžeta ietvara likumā noteiktas prioritātes, kam Saeima piešķir papildu naudu. Prioritāri būs demogrāfijas jautājumi, ekonomikas izaugsme un atalgojuma palielināšana valsts sektorā strādājošajiem, pauž J.Reirs.

Demogrāfijas problēmu risināšanai kopumā piešķirti 70 miljoni latu, 45 miljoni latu paredzēti veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai. Nozīmīgs finansējums paredzēts arī investīcijām gan ceļiem, gan infrastruktūrai, gan arī valsts ārpolitiskajām aktivitātēm. Tāpat papildu līdzekļi piešķirti komandu sporta veidiem un pašvaldību projektu īstenošanai. Palielinātas valsts iestādēs strādājošo algas, tostarp, skolotājiem, iekšlietu sistēmā strādājošajiem, kā arī tiesu un prokuratūras darbiniekiem. Tāpat ir atvēlēta nauda piemaksām, kas ir viens no veidiem, kā novērst labu speciālistu aiziešanu no valsts pārvaldes, akcentē komisijas vadītājs.

Rudens sesijā Saeimā pieņemti arī komisijas virzītie grozījumi 2012.gada valsts budžeta likumā. Saeima atbalstīja papildu finansējuma piešķiršanu vairāk nekā 88 miljonu latu apmērā prioritāriem pasākumiem satiksmes, veselības, labklājības, iekšlietu, kultūras un izglītības nozarēm, kā vairākām citām iniciatīvām.

„Šī gada budžeta grozījumi bija pirmie pēdējos piecos gados, kas, ņemot vērā prognozēto valsts iekšzemes kopprodukta pieaugumu, paredzēja finanšu palielinājumu vairākām jomām,” uzsver J.Reirs. Tāpat rudens sesijā Saeima pieņēma arī Budžeta komisijas virzīto jauno Iekšējā audita likumu, kas turpmāk noteiks tiesisko regulējumu Iekšējā audita sistēmas izveidošanai, darbībai un koordinācijai ministrijās un iestādēs. Likumā noteikti Iekšējo auditoru pienākumi un tiesības, kā arī nosacījumi neatkarības un objektivitātes principu ievērošanai. Likums paredz obligātu Iekšējo auditoru sertificēšanu, ko plānots uzsākt no 2014.gada 30.janvāra.

Nozīmīgu darbu Budžeta komisija šajā sesijā veikusi saistībā ar nodokļu likumiem. Saeimā pieņemts jauns Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likums, kas turpmāk aizstās 1995.gadā pieņemto likumu. Jaunais likums, kurā redakcionāli uzlabotas un pilnveidotas līdzšinējā regulējuma normas un precizēta terminoloģija, ļaus īstenot skaidru un saprotamu nodokļu politiku, veidot precīzu un ar Eiropas Savienības tiesību normām saskaņotu nodokļu normatīvo bāzi, novēršot dažādas normatīvo aktu traktēšanas iespējas.

Lai atvieglotu muitas formalitātes, PVN likums paredz, ka no nākamā gada nebūs jāmaksā muitas nodoklis par importēto preču un komercsūtījumiem no trešajām valstīm, kuru vērtība nepārsniedz 22 eiro līdzšinējo 10 eiro vietā.

Saeima pieņēmusi arī vairākus grozījumus nodokļu un nodevu likumā, un no 2013.gada 1.aprīļa Valsts ieņēmumu dienestam (VID) būs jānodrošina publiski pieejama datu bāze ar informāciju par nodokļu maksātājiem, kuriem nodokļu parādi pārsniedz 100 latus. Tas dos iespēju nodokļu maksātājiem sekot līdzi savu nodokļu nomaksai, kā arī iegūt informāciju par darījumu partneru ekonomisko situāciju.

Ar izmaiņām likumā paplašināts gadījumu loks, kad VID varēs pilnīgi vai daļēji dzēst nodokļu parādus, nokavējuma naudas un soda naudas. Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, izņemot muitas nodokli un citus līdzvērtīgus maksājumus, neuzsāks, ja piedzenamā parāda kopsomma nebūs lielāka par 10 latiem.

Lai atvieglotu administratīvās procedūras, no nākamā gada mikrouzņēmumi papildus jau noteiktajiem atvieglojumiem pārskatiem par 2013.gadu varēs sagatavot saīsināto grāmatvedības bilanci, kā arī varēs nesastādīt pielikumu. Nepieciešamo informāciju par uzņēmumu varēs norādīt bilances vai saīsinātās bilances beigās piezīmju veidā ar skaitļiem, tekstā vai tabulās.

„Darbu ziemas sesijā uzsāksim, turpinot strādāt ar eiro ieviešanas likumprojekta sagatavošanu otrajam galīgajam lasījumam. Likumu Saeimā plānots pieņemt janvāra beigās, lai laikus sagatavotos pārejai uz jauno naudu. Ir būtiski iedzīvotājiem skaidrot, kā latu nomainīšana pret eiro ietekmēs viņu dzīvi,” uzsver Budžeta komisijas priekšsēdētājs.

Ziemas sesijā Budžeta komisija galīgajam lasījumam plānojsi virzīt arī Fiskālās disciplīnas likumprojektu, kas paredz noteikt fiskālās politikas principus un nosacījumus, kas nodrošina ekonomikas ciklā sabalansētu budžetu, un tādējādi sekmēt ilgtspējīgu valsts attīstību, makroekonomisko stabilitāti un samazināt ārējo faktoru negatīvo ietekmi uz tautsaimniecību.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 2012.gada rudens sesijā strādājusi 47 sēdēs, Demogrāfijas lietu apakškomisija sanākusi uz 11 sēdēm, bet Nodokļu politikas apakškomisijai notikušas divas sēdes.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Juridiskā komisija Saeimā tradicionāli ir viena no tām, kas saņem visvairāk likumprojektu. Tās darba kārtībā patlaban ir piecdesmit likumprojekti, tā ir gandrīz trešā daļa no visiem, ar ko šobrīd strādā parlaments.

Rudens sesijā komisija noslēgusi darbu pie vairākām nozīmīgām reformām.

Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” paredz jaunu kārtību, kādā vēlētāji var ierosināt likumus - no 2015.gada visus likumu ierosināšanai nepieciešamos desmitās daļas vēlētāju parakstus vāks šim nolūkam izveidota iniciatīvas grupa, tādējādi grozījumi paredz atteikšanos no divpakāpju sistēmas parakstu vākšanā.

Līdz 2015.gada 1.janvārim noteikts pārejas posms, saglabājot parakstu vākšanu divos posmos un likumprojekta iniciatoriem pirmajā posmā pašiem būs jāsavāc 30 000 parakstu, lai uzsāktu otro posmu, ko finansē valsts. Tāpat grozījumi atvieglos parakstu vākšanas procedūru - tos varēs vākt arī bez maksas elektroniski, kā arī apstiprināt ne tikai pie zvērināta notāra, bet arī citās iestādēs.

Pēc ilgstoša un rūpīga sagatavošanas darba šajā sesijā grozīts Krimināllikums, būtiski reformējot kriminālsodu politiku, lai sekmētu likumu ievērošanu un atturētu notiesātos no atkārtotas nozieguma izdarīšanas. Likuma grozījumi paplašina soda piemērošanas mērķu kopumu, nosakot, ka soda mērķi ir arī dzīvības aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu un resocializēt sodīto personu. Likumā mainīta noziedzīgu nodarījumu klasifikācija un samazinātas brīvības atņemšanas sodu minimālās un maksimālās robežas. Vienlaikus grozījumi nosaka daudz plašāku brīvības atņemšanai alternatīvu sodu ieviešanu, nodrošinot tiesām un prokuroriem iespēju izvēlēties tāds līdzekļus, kas ir maksimāli efektīvi katrā konkrētajā gadījumā, kā arī plašāk izmantot piespiedu darbu. Salīdzinoši mazāk bargi sodi paredzēti par mantiskiem noziegumiem, kas nav saistīti ar apdraudējumu cilvēka dzīvībai, veselībai un dzimumneaizskaramībai. Tostarp līdz ar likuma izmaiņām valsts atsakās no tāda krimināltiesiska institūta kā noziedzīgu nodarījumu atkārtotības. Likums stāsies spēkā nākamā gada 1.aprīlī.

Lai paātrinātu lietu izskatīšanas gaitu administratīvajās tiesās un iestādēs un noregulētu tehnisko līdzekļu izmantošanu administratīvo lietu izskatīšanā, Saeima izdarījusi grozījumus Administratīvā procesa likumā. Lietu izskatīšanā plānots plašāk izmantot rakstveida procesu, tāpat grozījumi paredz procesuālo darbību veikšanu, izmantojot videokonferenci. Tiesas sēdes gaitu pilnā apjomā varēs fiksēt, izmantojot skaņu ierakstus vai citus tehniskos līdzekļus, un šādos gadījumos, taupot resursus, rakstāms saīsināts tiesas protokols. Tāpat pilnveidota valsts nodevu sistēma, ieviešot principu, ka vērsšanās augstākas instances tiesā ir „dārgāka”.

Parādu ārpustiesas atgūšanas likums pieņemts, lai aizsargātu fiziskās personas no agresīvas parādu piedziņas prakses, veicinātu parādu labprātīgu atmaksu, kā arī dotu iespēju potenciālajiem aizdevējiem novērtēt personas iespējas izpildīt uzņemtās saistības. Likums detalizēti regulē pieļaujamo komunikāciju ar parādnieku, kā arī ļauj parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzējam veidot parādvēstures datu bāzi ar informāciju par personas parādiem, kuru tas kreditora uzdevumā atgūst vai ir atguvis. Tāpat likums nosaka parādu atgūšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas pienākumu.

Grozījumi Civillikumā un ar to saistītajos likumos – Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumā, Bāriņtiesu likumā, Civilprocesa likumā – paredz jaunu rīcībspējas regulējumu, būtiski modernizēta arī Civillikuma ģimenes tiesību daļa.

Attiecībā uz rīcībspēju, grozījumi paredz atteikties no pilnīgas rīcībspējas atņemšanas, aizstājot to ar ierobežotas rīcībspējas institūtu, tādējādi ieviešot jaunu, starptautiskajām tiesību normām atbilstošu rīcībspējas regulējumu un novēršot Civillikuma neatbilstību Satversmei un ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām. Saskaņā ar likuma jauno redakciju personai ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem rīcībspēju var ierobežot, ja tas nepieciešams šīs personas interesēs un ir vienīgais veids, kā tās aizsargāt. Šādā gadījumā personai nodibināma aizgādība. Tāpat atcelti vairāki ierobežojumi, tostarp aizliegums personām ar garīga rakstura traucējumiem atzīt un apstrīdēt paternitāti, kā arī slēgt laulības.

Savukārt jaunais ģimenes tiesību regulējums atvieglos laulības noslēgšanas un šķiršanās, paternitātes, aizgādības un adopcijas procesus un atrisinās problēmas laulāto mantisko attiecību, uzturlīdzekļu un citu ģimenes tiesību aspektos. Turpmāk dzimšanas un miršanas faktu varēs reģistrēt jebkurā dzimtsarakstu nodaļā Latvijā neatkarīgi no dzīvesvietas vai fakta notikuma vietas. Tāpat grozījumi vairs neparedz laulību izsludināšanu pirms laulības slēgšanas, savukārt iesniegumi un citi laulības noslēgšanai nepieciešamie dokumenti jāiesniedz dzimtsarakstu nodaļā neatkarīgi no tā, kur laulība tiks noslēgta - dzimtsarakstu nodaļā vai baznīcā. Grozījumi arī nosaka, ka personas, kas vēlēties laulāties, laulības varēs noslēgt arī citās tam piemērotās telpās vai vietās.

Pieņemta virkne grozījumu Administratīvo pārkāpumu kodeksā, tostarp attiecībā uz pārkāpumiem ceļu satiksmē, komercdarbībā, kā arī necieņu pret valsts simboliem.

Saeimas Juridiskajā komisijā strādā deviņi deputāti. Komisija ir izveidojusi divas apakškomisijas - Pilsonības likuma grozījumu apakškomisiju un Tiesu politikas apakškomisiju.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas uzmanības lokā rudens sesijā bija nacionālo mediju telpas stiprināšanas jautājumi.

„Strādājām pie tā, lai atbalstītu vietējās televīzijas. Komisija tieši vietējos mediju produktu ražotājus uzskata par būtiskiem Latvijas elektronisko mediju telpas veidotājiem, bet to ražotās programmas ir patiešām būtisks informācijas avots cilvēkiem par to, kas notiek konkrētā novadā un reģionā, un tas veido cilvēka piesaisti dzimtajai vietai un Latvijas valstij,” akcentē komisijas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja komisijas virzītos grozījumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, kas līdz 2014.gada sākumam atceļ obligātas retranslācijas principu attiecībā uz nacionālajiem komercanāliem, tādējādi TV3 un LNT no 2013.gada 31. marta varēs saņemt samaksu no kabeļtelevīzijas operatoriem par to satura retranslāciju kabeļtelevīzijas tīklos.

Lai noteiktu atšķirīgas attieksmes aizliegumu privātajā un publiskajā jomā attiecībā uz fiziskām personām, kas ir saimnieciskās darbības veicēji, Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas virzīto Fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – diskriminācijas aizlieguma likumu.

Jaunajā likuma redakcijā papildināts diskriminācijas veidu uzskaitījums, noteikts aizliegums diskriminēt saimnieciskās darbības veicēju gan attiecībā uz personas pieeju saimnieciskajai darbībai, gan uz iespēju sniegt pakalpojumus un pārdot preces un tos piedāvāt un precizēts, kāda attieksme ir uzskatāma par diskrimināciju. Jaunais likums aizliedz diskrimināciju arī pret topošajām un jaunajām māmiņām.

Komisija rudens sesijā diskutēja arī par cilvēktirdzniecības problemātiku un tās ierobežošanu. „Konstatējām virkni jautājumu, kas ir jārisina cilvēktirdzniecības mazināšanai un tos apkopojām priekšlikumu veidā vēstulē Labklājības ministrijai. Komisija šim jautājumam ļoti cieši sekos līdzi, un nākamās sesijas laikā aicināsim pie sevis Labklājības ministriju - pārrunāsim, kas no komisijas priekšlikumiem jau tiek īstenots un kādas ir iespējas īstenot nāamos priekšlikumus,” uzsver I.Mūrniece.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija aizvadītajā rudens sesijā īpašu uzmanību pievērša izglītības attīstības jautājumiem. Komisijas deputāti tikās ar izglītības un zinātnes ministru, diskutēja par mācību priekšmetu standartu, augstākās izglītības attīstības pamatnostādņēm, mācību grāmatu sagatavošanu, kā arī valsts finansējuma kārtību profesionālās ievirzes mākslas, mūzikas un dejas izglītības programmās. Kopā ar Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju pārrunāta arī veselības mācības kā atsevišķa priekšmeta ieviešana. Savukārt izbraukuma sēdē Latvijas Kultūras akadēmijā komisijas deputāti diskutēja par kultūras un mākslas studiju procesa un pētniecības jautājumiem.

„Augstākās izglītības padome vienmēr ir bijis nozīmīgs mūsu komisijas sadarbības partneris. Ņemot vērā, cik daudz vēl jādara augstākās izglītības pilnveidei, esam gandarīti, ka mums atkal ir pilnvērtīgs sociālais partneris, ar kura palīdzību mēs varēsim risināt augstākās izglītības attīstības jautājumus,” informē komisijas priekšsēdētāja Ina Druvieta, paužot gandarījumu par Augstākās izglītības padomes apstiprināšanu Saeimā.

Rudens sesijā komisija noslēdza darbu pie nozīmīgiem likumprojektiem, ko Saeima atbalstīja galīgajā lasījumā. Arheoloģiskās senvietās zemē, virs zemes vai ūdenī atrastas senlietas līdz 17.gadsimtam pieder valstij, un tās glabā publiskie muzeji, nosaka grozījumi likumā „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”. Grozījumos arī definēts, kas ir senlietas. I.Druvieta skaidro, ka joprojām notiek nelegālie arheoloģiskie izrakumi un arheoloģisko senvietu postījumu skaits palielinās, taču pašreizējais regulējums nebija pietiekams, lai ierobežotu tajos iegūto arheoloģisko atradumu un senlietu nekontrolētu tirdzniecību, tai skaitā internetā, kā arī to izvešanu no valsts.

Grozījumi Latvijas valsts karoga likumā nosaka, ka valsts karogam Rīgas pils Svētā gara tornī un pie Latvijas Valsts prezidenta rezidences Rīgas pilī un vasaras rezidences Jūrmalā jāatrodas arī ēkas kapitālremonta vai fasādes remonta laikā, ciktāl valsts karoga novietošana šādos apstākļos ir savienojama ar cieņu pret valsts karogu.

I.Druvieta uzsver, ka komisija pievērsusies arī autortiesību jautājumiem: „Šis ir ļoti sarežģīts darbības lauks – pastāv domstarpības gan starp profesionālajām organizācijām, gan starp juristiem, un mēs nākamā gada sākumā ceram darbu pie šiem grozījumiem pabeigt, lai plašākā sabiedrībā būtu skaidrs, ko mēs uzskatām par publisku izpildījumu.”

Komisijas dienaskārtībā bija arī muzeju nozares aktualitātes, jaunatnes politika un dzimumu līdztiesības jautājumi, un kopā ar Saeimas Sabiedrības saliedētības komisiju diskutēts par Latvijas kultūras kanona atjaunošanu.

Runājot par plānoto nākamajā ziemas sesijā, komisijas priekšsēdētāja uzsver, ka jāturpina darbs pie būtiskiem likumprojektiem gan kultūras, gan zinātnes jomā: „Trešajā lasījumā skatīsim grozījumus Latvijas Nacionālās operas likumā, kas noteiks, ka Latvijas Nacionālo operu turpmāk pārvaldīs valde, un definēs šīs valdes pienākumus. Tāpat turpināsim darbu pie grozījumiem Zinātniskās darbības likumā – sakārtosim patentēšanas un izgudrojumu jautājumu, strādāsim pie valsts dibināto universitāšu zinātnisko institūtu jautājuma un risināsim vairākus citus jautājumus, kas mūsu zinātniekiem ir aktuāli”.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas galvenais padarītais darbs aizvadītajā rudens sesijā ir grozījumi Prokuratūras likumā, kas būtiski pilnveido ģenerālprokurora amata kandidāta izvirzīšanas nosacījumus, prokuroru un tiesībsargājošās iestādes darbu, norāda komisijas priekšsēdētājs Ainars Latkovskis.

„Tagad Prokuratūras likums nosaka konkrētus termiņus un kārtību, kā tiek izvirzīts ģenerālprokurora kandidāts. Tādējādi neveidosies situācija, kāda bija agrāk, kad ģenerālprokurors netiek pārvēlēts un likumā nav regulējuma par turpmāko iestādes vadību līdz jauna priekšnieka iecelšanai. Turpmāk ģenerālprokurora amata kandidatūra būs jāsaskaņo arī ar Tieslietu padomi, un ģenerālprokurors varēs strādāt ne ilgāk kā divus termiņus pēc kārtas. Tāpat ģenerālprokurora amatam varēs virzīt kandidātu tikai no 40 gadu vecuma,” uzsver A.Latkovskis.

Komisijas priekšsēdētājs norāda, ka izmaiņas nosaka arī augstākas izglītības prasības un minimālo vecumu prokuroriem - būs nepieciešams maģistra grāds un par prokuroru varēs strādāt no 25 gadu vecuma. Saeimā galīgajā lasījumā pieņemtie Prokuratūras likuma grozījumi nosaka prokuroriem arī pienākumu pilnveidot zināšanas un profesionālās prasmes, kas veicinās izmeklētāju profesionalitāti un atvieglot tiesu darbu, tā A.Latkovskis. Likuma izmaiņas stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Aizvadītajā sesijā komisijas deputāti konceptuāli atbalstīja likumu grozījumus, kas paredz ierobežot alkohola patēriņu bērnu un jauniešu vidū, kā arī atbildību par alkoholisko dzērienu iegādāšanos un nelegālā alkohola tirdzniecību. Deputāti uzsvēra, ka ir būtiski prasīt atbildību ne tikai no tirgotājiem, bet arī no nekustamā īpašuma īpašniekiem un valdītājiem, ja viņu telpās pārdod nelegālo alkoholu.

Strādājot ar grozījumiem Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likumā, Aizsardzības komisija šajā sesijā konceptuāli atbalstīja stingrākas prasības ieroču atļauju saņemšanai un ieroču nēsāšanai. Paredzēts, ka ieroču atļauju pretendentiem un īpašniekiem būs jāiziet ne tikai veselības, bet arī atsevišķu psiholoģisko īpašību pārbaude. Tāpat plānots ieroču nēsāšanas atļaujas izsniegt noteiktam termiņam - 10 gadiem.

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēma arī komisijas izstrādātos grozījumus Informācijas tehnoloģiju drošības likumā, paredzot, ka no nākamā gada 1.janvāra par informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas (CERT.LV) darbību ir atbildīga Aizsardzības ministrija. Konceptuāli atbalstīts arī likumprojekts, kas noteiks valsts un iedzīvotāju rīcību ārkārtējās situācijās un izņēmuma stāvoklī, lai nodrošinātu nacionālo drošību valsts apdraudējuma gadījumā.

Līdzās darbam ar izmaiņām likumos, komisijas deputāti tikās ar Baltijas Aizsardzības koledžas pārstāvjiem, uzsverot, ka šogad parlamentā apstiprinātā Valsts aizsardzības koncepcija paredz arvien lielāku lomu ieguldījumiem Nacionālo bruņoto spēku attīstībā.

Lai veicinātu skolēnu interesi par valsts aizsardzību un drošību, komisija šoruden sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem rīkoja fotogrāfiju konkursu, kurā piedalījās skolēni no visas Latvijas, un uzvarētāji devās izbraukumā ar pirmo Latvijā būvēto patruļkuģi.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija ir viena no lielākajām Saeimas komisijām – tajā strādā 13 deputāti. Tās pārraudzībā ir nacionālās drošības, valsts aizsardzības, iekšlietu, tieslietu un korupcijas novēršanas jomas.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Rudens sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija strādāja pie vairākiem grozījumiem likumos, kas saistīti ar vēlēšanām.

„Šajā sesijā ir atrisināti divi jautājumu bloki. Vispirms, ņemot vērā, ka tuvojas pašvaldību vēlēšanas, ir savesti kārtībā likumi, kas regulē vēlēšanu procesu. Grozīts partiju finansēšanas likums, un no nākamā gada uz pusi samazināts partiju priekšvēlēšanu izdevumu apmērs, kā arī maksimālais ziedojumu apmērs, ko var saņemt politiskā partija,” uzsver Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs Sergejs Dolgopolovs.

Partiju finansēšanas likums mainīts, ņemot vērā, ka partijas saņem valsts budžeta finansējumu, kā arī, lai mazinātu privāto finanšu līdzekļu ietekmi uz partiju darbību.

„Pieņemts arī Priekšvēlēšanu aģitācijas likums, kas tagad noteiks vienādus spēles noteikumus visiem vēlēšanu dalībniekiem neatkarīgi no tā, vai tā ir aģitācija pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta vai pašvaldību vēlēšanām. Tagad būs skaidrs, kādas aģitācijas formas var izmantot jebkurš politiskais spēks, kas organizē priekšvēlēšanu kampaņu, kā arī noteikts, ka 30 dienas pirms vēlēšanām televīzijā vairs nebūs redzami priekšvēlēšanu reklāmas rullīši - tas tagad ir aizliegts. Tā vietā partijas varēs piedalīties diskusiju raidījumos un izstāstīt saviem vēlētājiem, par ko viņi cīnās, ko grib panākt un kas ir viņu kandidāti,” norāda komisijas priekšsēdētājs.

Jaunajā likumā iestrādātas normas, lai novērstu valsts un pašvaldību administratīvo resursu izmantošanu aģitācijā. Par noteikto ierobežojumu neievērošanu paredzēta atbildība.

Lai racionālāk izmantotu valsts un pašvaldību budžeta finanšu līdzekļus, vēlētāji ar vēlēšanām pieteikto kandidātu sarakstiem vēlēšanu iecirkņos turpmāk varēs iepazīties piecas dienas pirms attiecīgajām vēlēšanām iepriekšējo 10 dienu vietā. Tāpat turpmāk vēlēšanu zīmes pašvaldību vēlēšanās vairs netiks numurētas, un secību, kādā tās sakārto, lai izsniegtu vēlētājiem, noteiks vēlēšanu komisija.

Saeima noteikusi arī solidāru finansiālo atbildību par vēlēšanu organizēšanu starp valsti un pašvaldībām gadījumos, kad Saeimas vēlēšanas, Eiropas Parlamenta vēlēšanas vai tautas nobalsošana notiek vienlaikus ar kārtējām pašvaldību vēlēšanām.

„Otrs nozīmīgs jautājumu bloks, kas arī tika atrisināts aizvadītajā sesijā, ir Saeimā ar absolūto balsu vairākumu apstiprinātais Nacionālais attīstības plāns periodam no 2014. līdz 2020.gadam. Plāna izstrādes gaitā notika plašas un konstruktīvas diskusijas par to, kādam šim plānam ir jābūt. Visas intereses un vēlmes, protams, tajā netika atspoguļotas, tomēr tas rāda pamata virzienu, kādā attīstīsies mūsu valsts,” akcentē S.Dolgopolovs.

Rudens sesijā Saeimā galīgajā lasījumā pieņemti arī komisijas virzītie grozījumi Rajonu pašvaldību reorganizācijas likumā, kas nosaka, ka Ministru kabinetam ir jāveic administratīvi teritoriālās reformas izvērtējums un līdz nākamā gada 1.oktobrim Saeimai jāsniedz atzinums, kurā izvērtētas tiešās valsts pārvaldes funkciju decentralizācijas iespējas attiecībā uz vietējām pašvaldībām.

Rudens sesijā komisija iesāka darbu arī pie citiem likumprojektiem, tostarp valsts un pašvaldību institūciju darbinieku atalgojuma sistēmas un interešu konflikta novēršanas regulējuma pilnveidošanas. Nozīmīgs darbs paveikts pie likumprojektiem, kas regulē mājokļu jomu. „Tā ir joma, kurā ir visvairāk problēmu un visvairāk neatrisinātu jautājumu. Ceru, ka ziemas sesijā pie šiem jautājumiem strādāsim vēl aktīvāk un, tuvojoties vasarai, daļa no tiem tiks atrisināta ar likumu palīdzību,” uzsver komisijas vadītājs.

Tāpat komisija nākamajā sesijā turpinās darbu pie izmaiņām Arhīvu likumā, lai zinātniekiem, studentiem, bibliotēkām un muzeju darbiniekiem nodrošinātu piekļuvi atsevišķiem arhīvu materiāliem, kuriem noteikti pieejamības ierobežojumi. Darba kārtībā ir arī izmaiņas pašvaldību likumā, tostarp atteikšanās no aizklātiem balsojumiem pašvaldībās, kā arī amatu savienošanas papildu ierobežojumi pašvaldību deputātiem. Tāpat vēl jādiskutē par ieceri atteikties no dalītā īpašuma.

Ziemas sesijā plānots arī turpināt diskusiju par valsts amatpersonu izdarīto administratīvo pārkāpumu publiskošanu. „Pēc būtības šo ierosinājumu esam atbalstījuši, taču vispirms attiecīgi grozījumi nepieciešami Administratīvo pārkāpumu kodeksā,” uzsver komisijas priekšsēdētājs.

Rudens sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai notikušas 36 sēdes, Nacionālā attīstības plāna izstrādes un ieviešanas uzraudzības apakškomisijai - 11 sēdes, bet Mājokļu jautājumu apakškomisija strādājusi piecās sēdēs.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Strādājot ar likumu izmaiņām, aizvadītajā rudens sesijā Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas uzmanības centrā bija darbs ar grozījumiem Būvniecības likumā, pie kura apjomīgu darbu noslēgusi darba grupa, uzsver komisijas priekšsēdētājs Vjačeslavs Dombrovskis.

„Šis ir likums, par kura grozījumiem nevarēja panākt vienošanos astoņus gadus. Būvniecības likumā būs vairākas būtiskas izmaiņas, kuru mērķis ir krietni paātrināt būvniecības procesu. Tas arī paaugstinātu mūsu valsts starptautisko konkurētspēju Pasaules Bankas prestižajā Doing Business reitingā. Par likuma grozījumiem janvāra sākumā diskutēsīm komisijā, plānojam mēneša laikā noslēgt darbu un virzīt šo likumprojektu izskatīšanai Saeimā,” norāda V.Dombrovskis.

Komisijas priekšsēdētājs akcentē, ka visvairāk iedzīvotājus skars komisijas izstrādātie un Saeimā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Ceļu satiksmes likumā, kas paredz vienkāršāku jauno transportlīdzekļu reģistrācijas kārtību. „No 1.janvāra pirmā tehniskā apskate automašīnām būs jāveic ne vēlāk kā divus gadus pēc reģistrācijas, bet motocikliem, tricikliem un kvadricikliem tehniskā apskate būs jāveic ik pēc diviem gadiem, nevis katru gadu, kā tas ir patlaban,” tā V.Dombrovskis.

Aizvadītajā sesijā komisija noslēdza darbu pie jauna Ēku energoefektivitātes likuma, kas ir pirmais solis, lai pievērstu iedzīvotāju uzmanību tam, cik kvalitatīvas ir dzīvojamās un sabiedriskās ēkas no enerģijas patēriņa viedokļa, uzsver komisijas priekšsēdētājs. Saeimā galīgajā lasījumā pieņemtā jaunā regulējuma mērķis ir veicināt energoresursu racionālu izmantošanu, uzlabojot ēku energoefektivitāti, kā arī informējot sabiedrību par ēku enerģijas patēriņu. Ēku īpašniekiem, kuri vēlēties savas privātmājas izīrēt vai pārdot, no 2015.gada būs jāveic obligāta šo ēku energosertificēšana.

„Komisija nākamajā sesijā strādās ar grozījumiem Publisko iepirkumu likumā. Raudzīsim, kā valsts ar savu publisko iepirkumu politiku var cīnīties ar ēnu ekonomiku. Tāpat skatīsim Maksātspējas likuma izmaiņas, lai atvieglotu fizisko personu maksātspējas procesu,” atzīmē V.Dombrovskis.

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēma arī komisijas sagatavotos grozījumus Komerclikumā, kurā noteikta kārtība, kā uzņēmumos īstenot tiesas uzliktos komerciesību ierobežojumus. Piemēram, ja personai ir liegts ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās, tā tiks izslēgta no komercreģistra, un to nevarēs iecelt par sabiedrības valdes, padomes locekli, prokūristu. Grozījumi arī veicinās ekonomiski

neaktīvo uzņēmumu ātrāku izslēgšanu no komercdarbības vides, to darot vienkāršotā likvidācijas kārtībā.

Komisija strādāja arī pie kooperatīvo sabiedrību regulējuma uzlabošanas, dodot iespēju meža īpašnieku dibinātai kooperatīvai sabiedrībai izmantot īpašu nodokļu režīmu. Pieņemtas izmaiņas arī Būvniecības likumā, kas paredz, ka būvatļaujas apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur būvniecības darbus, ja plānotā būve ir nacionālo interešu objekts. Tāpat konceptuāli atbalstītas izmaiņas, lai atvieglotu fizisko personu maksātspējas procesu un samazinātu administratīvo slogu medniekiem.

Komisijas deputāti rudens sesijā diskutēja par dalītā īpašuma problēmām, secinot, ka zemes piespiedu nomas maksas noteikšana līdz sešiem procentiem gadā nerisinās dalītā īpašuma problēmas. Tāpat deputāti diskutēja par enerģijas dzērienu aizliegumu, brīdinājuma zīmēm pirms pārvietojamiem fotoradariem, aizsargjoslu regulējumu, kā arī par speciālo ekonomisko zonu darbības termiņu.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir viena no lielākajām Saeimas komisijām – tajā strādā 13 deputāti. Tās pārraudzībā ir četru ministriju darbs – Satiksmes ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides un reģionālās attīstības ministrijas.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Saeima aizvadītajā sesijā ir pieņēmusi virkni lēmumu, lai ar jauno gadu pilnveidotu atbalstu ģimenēm ar bērniem, kā arī uzsāktu jaunus pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti. Sociālo un darba lietu komisija turpinājusi darbu pie likumu pilnveidošanas, sagatavojot izmaiņas vairākos sociālās jomas darbu regulējošos likumos, uzsver komisijas priekšsēdētāja Aija Barča.

„No vietas izkustējies demogrāfijas vezums, Saeimai lemjot par atbalstu ģimenēm ar bērniem pēc gada vecuma sasniegšanas - kad bērnudārzs praktiski nav pieejams, bet valsts finansiālais atbalsts līdz šim bijis niecīgs. Tagad pabalsts par visiem bērniem šajā vecumā būs 100 latu - neatkarīgi no vecāku nodarbinātības statusa,” stāta komisijas priekšsēdētāja. Tāpat no jaunā gada tiek samazināti krīzes laikā noteiktie ierobežojumi vecāku, maternitātes un paternitātes pabalstu izmaksai - „griesti” tagad ir dubultoti.

A.Barča norāda, ka ir rasts finansējums, lai no nākamā gada iedzīvinātu Invaliditātes likumā iekļautos jauninājumus un nodrošinātu asistenta pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti, tostarp bērniem. Valsts apmaksāti asistenti ir iespēja cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām kļūt mobilākiem - apmeklēt skolu, saņemt pakalpojumus iestādēs un iesaistīties sabiedriskajā dzīvē. „Tas ir būtisks atbalsts neatkarīgai dzīvei,” uzsver A.Barča.

No nākamā gada no diviem līdz četriem procentiem plānots palielināt iemaksu likmi otrajā pensiju līmenī. To plānots celt arī turpmāk, līdz 2016.gadā likme sasniegs sešus procentus. Izmaiņas būs arī attiecībā uz bezdarbniekiem. Ar nākamo gadu visiem bezdarbnieka pabalsta saņēmējiem pabalstu izmaksās deviņus mēnešus neatkarīgi no bezdarbnieka apdrošināšanas stāža, kā arī vairs nebūs spēkā nosacījums, ka personai pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir jābūt darba ņēmējam.

Nākamais gads nesīs atalgojuma pieaugumu sociālās aprūpes centru un Valsts darba inspekcijas darbiniekiem. A.Barča norāda, ka krīzes laikā samazinātais finansējums ir bijis kritiski nepietiekams, un, tikai pateicoties nozarē strādājošo pašizliedzībai, iestādes ir spējušas pildīt savas funkcijas.

Atzīmējot Starptautisko dienu cilvēkiem ar invaliditāti, Saeimā 3.decembrī tradicionāli pulcējās NVO pārstāvji, kuri aizstāv cilvēku ar invaliditāti intereses. „Jau trešo reizi atvēlam vienu dienu gadā, lai runātu ar invalīdu organizācijām par aktuālajām problēmām un kopā meklētu risinājumus. Šogad pasākumu bagātināja paralimpisko spēļu fotoizstādes atklāšana - lieliska ilustrācija mūsu cilvēku spējam un ambīcijām,” atzīst Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja. Kā vēl vienu veiksmīgu sadarbības projektu viņa atzīmē Saeimā notikušo starptautisko konferenci, kurā meklēja iespējas bērniem, kas bez palikūši bez vecāku gādības, uzaugt ģimeniskā vidē.

Aizvadītajā sesijā Saeima pieņēmusi arī vairākus komisijas sagatavotus likumprojektus.

Grozīts Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, paredzot, ka valsts apmaksāti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi darbspēju atjaunošanai būs pieejami visām nodarbinātām personām ar funkcionāliem traucējumiem. Iepriekš valsts to nodrošināja tikai personām darbspējīgā vecumā.

Lai risinātu situācijas, kurās darba ņēmēji darba devēju rīcības dēļ zaudē tiesības uz sociālās apdrošināšanas pakalpojumiem, izdarīti grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”. Likuma grozījumi paredz tiesības Valsts ieņēmumu dienestam (VID) atsevišķos gadījumos reģistrēt darba ņēmēja statusa zaudēšanu. Tas nepieciešams, jo ir darba devēji, kas ilgstoši neinformē VID par to, ka persona uzņēmumā vairs nestrādā. Tādējādi cilvēks joprojām ir reģistrēts kā darba ņēmējs, lai gan faktiski darba attiecības ir pārtrauktas. Tas liedz bijušajiem darbiniekiem pretendēt uz sociālās apdrošināšanas pakalpojumiem, piemēram, bezdarbnieka pabalstu. Problēma tiek risināta, VID paredzot iespēju reģistrēt sociāli apdrošinātas personas statusa zaudēšanu un par to paziņojot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai.

Likums arī paredz, ka darba ienākumus un sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu apmēru par iepriekšējo periodu varēs precizēt tāpat kā citus nodokļus – triju gadu laikā. Lai novērstu riskus sociālās apdrošināšanas pakalpojumu izkrāpšanai, noteikts, ka iemaksu precizēšana nemainīs jau piešķirto īstermiņa sociālās apdrošināšanas pabalstu apmēru.

Izmaiņas veiktas arī attiecībā uz tādu personu nodrošināšanu ar dzīvesvietu, kurām vairs nav nepieciešami ilgstošas sociālās aprūpes iestādes pakalpojumi. Turpmāk pašvaldībām būs jānodrošina attiecīgajai personai izmitināšana, ja tai nav iespējas iemītnāties agrāk aizņemtajā dzīvojamajā telpā. Patlaban sociālās aprūpes centri var izrakstīt klientu tikai tad, ja pašvaldība rakstveidā apliecinā, ka tā nodrošinās izmitināšanu, taču tas nav pašvaldības pienākums. Tādējādi tiek ierobežotas personas tiesības, un faktiski bez tiesas lēmuma var tikt atņemta brīvība.

Savukārt Farmācijas likuma grozījumi paredz mazināt viltotu zāļu nokļūšanas risku legālas zāļu piegādes ķēdē. Veselības inspekcijai paredzētas tiesības aizliegt ne tikai zāļu, bet arī aktīvo vielu un palīgvielu izplatīšanu, ja tiek konstatēts, ka tās ir nekvalitatīvas vai viltotas. Grozījumi arī nosaka, lai saņemtu sertifikātu veterināro zāļu izplatīšanai, personai jāapliecinā sava kvalifikācija saskaņā ar Latvijas Veterinārārstu biedrības izstrādāto pārbaudes programmu.

Saeimas Sociālo un darba lietu komisijā strādā 11 deputāti. Komisija ir izveidojusi divas apakškomisijas - Sociālās drošības apakškomisiju un Sabiedrības veselības apakškomisiju.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija rudens sesijā skatījusi trīs Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietas. Deputātam Nikolajam Kabanovam komisija nolēma izteikt rakstveida brīdinājumu, par to paziņojot Saeima 25.oktobra sēdē un komisijas lēmumu publicējot laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

Izskatot deputātes Dainas Kazākas Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu, komisija nolēma deputātei izteikt mutvārdu brīdinājumu, savukārt ierosināto deputāta Imanta Parādnieka lietu komisija nolēma izbeigt, jo pārkāpumi netika konstatēti.

Komisijā izskatīta arī viena administratīvā lieta un sagatavots lēmuma projekts par deputāta Vladimira Reskāja saukšanu pie administratīvās atbildības par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, kuru Saeima arī atbalstīja.

Aizvadītajā sesijā Mandātu, ētika un iesniegumu komisija arī izskatīja vairākus privātpersonu un juridisko personu iesniegumus, kā arī iepazinās ar ikmēneša informāciju par Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja saņemtajiem iesniegumiem un informāciju par Saeimas Apmeklētāju un informācijas centra darbu.

Ar ikmēneša Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas pārskatiem par saņemtajiem iesniegumiem Saeimā var iepazīties komisijas mājas lapā <http://mandati.saeima.lv> sadaļā Pārskati.

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Rudens sesijā Pieprasījumu komisija sanāca uz 12 sēdēm.

Komisijas deputāti uzklausa ekspertus un diskutēja par dažādām sabiedrībā aktuālām tēmām - Hipotēku bankas darbību zemes reformas pabeigšanā, izmaiņām elektroenerģijas tirgū, spēkā esošo tarifu politiku, paredzamajām izmaiņām un sašķidrinātās gāzes termināla būvniecību. Komisijas deputāti arī vērtēja ministriju un pašvaldību rīcību, likvidējot nelikumības Garkalnes novada Lielā Baltezera applūstošo teritoriju apbūvē, un Ķemeru viesnīcas saglabāšanā.

Tāpat komisija apsprieda ierosinājumu paplašināt deputātu komisijas sēžu apmeklējumu tabulu.

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Komisija rudens sesijā skatīja Valsts kontroles (VK) veiktās revīzijas rezultātus par 2011.gada budžeta izpildi ministrijās, kā arī atsevišķās pašvaldībās.

Aizvadītajā sesijā deputāti vērtēja VK veiktās revīzijas vairākās valsts kapitālsabiedrībās - kā tās realizē valsts uzliktās funkcijas un darbojas brīvajā tirgū.

Komisijas dienaskārtībā bija arī Saeimas budžeta izvērtēšana.

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Nacionālās drošības komisija rudens sesijā turpināja veikt drošības iestādēm - Satversmes aizsardzības birojam, Militārās izlūkošanas un drošības dienestam un Drošības policijai - likumos deleģēto uzdevumu izpildes un budžeta līdzekļu izlietojuma parlamentāro kontroli.

Rudens sesijā komisijā, ņemot vērā atbildīgo dienestu sniegto informāciju, pastāvīgi analizēta drošības situācija valstī, situācija informācijas tehnoloģiju drošības jomā, kā arī skatīti jautājumi par valsts drošības iestāžu kompetencē esošajiem kritiskās infrastruktūras objektiem.

Uzklausot atbildīgās amatpersonas, tika vērtēta Pilsonības likuma prasību ievērošana, uzņemot personas Latvijas pilsonībā. Tāpat tika vērtēta Latvijas pilsonības iegūšanas dinamika un tendences. Komisija analizēja arī iespējamos riskus, kādi varētu rasties pēc grozījumu Pilsonības likumā pieņemšanas Saeimā, ja atsevišķas personas izmantos dubultpilsonības iespēju.

Rudens sesijā komisija pievērsa uzmanību arī etniskā naida kurināšanas gadījumiem interneta vidē un sabiedrībā kopumā un jautājumiem, kas saistīti ar narkotisko vai psihotropo vielu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, realizēšanu un pārvadāšanu Latvijā.

Nacionālās drošības komisijā tika uzklausi arī atbildīgo amatpersonu ziņojumi par 2012.gada Šengenas novērtēšanas vizītes ietvaros veikto pārbaudi, kā arī analizēts radiofrekvenču tirgus sadalījums televīzijas un skaņu apraides piešķirumiem, ņemot vērā valsts aizsardzības un drošības interešu nodrošināšanu.

Komisija arī izskatīja saņemtās fizisko un juridisko personu vēstules, iesniegumus un sūdzības par jautājumiem, kas saistīti ar valsts un sabiedrības drošību.

SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS KOMISIJA

„Ne vienmēr nozīmīgākais veikums ir tas, kas izpelnās vislielāko sabiedrības uzmanību. Tā ir arī ar Sabiedrības saliedētības komisijas veikumu rudens sesijā. Pirmajā vietā es liktu Latvijas Kultūras kanona aktualizēšanu. Otrajā - komisija panāca valsts budžeta finansējumu diasporas latviešu bērnu nometnēm un citiem integrācijas pasākumiem. Trešajā - komisija izstrādāja likumprojektu par Otrā pasaules kara karavīriem un sekmīgi nodeva to tālākai izskatīšanai un pilnveidošanai Saeimā,” uzsver komisijas priekšsēdētājs Ilmārs Latkovskis, vērtējot Saeimas Sabiedrības saliedētības komisijas paveikto 2012.gada rudens sesijā.

Komisija aktualizēja jautājumu par Kultūras kanonu, uzsverot, ka tam jāklūst par ietekmīgu instrumentu valsts kultūras, izglītības, sabiedrības saliedētības un Latvijas tēla veidošanā. „Sabiedrības saliedētības pamats ir kultūra. Mums jābūt kopīgām vērtībām, kuras saliedē. Būtiski, ka rudens sesijā komisija uzdeva Kultūras ministrijai līdz nākamā gada 1.februārim ne vien izstrādāt Kultūras kanona atjaunošanas koncepciju, bet arī priekšlikumus tā iedibināšanai,” pauž I.Latkovskis, uzsverot, ka tas ir mērķtiecīgs sabiedrības saliedētības darbs pretstatā skriešanai pēc dažādām atraktīvām provokācijām, ar ko daudzi virspusēji saprot sabiedrības saliedētību.

Rudens sesijā komisijas darbakārtībā bija arī jautājums par sabiedrības saliedētības pasākumu finansēšanu nākamajā gadā. 2013.valsts budžetā ir rasti līdzekļi un arī nākošgad notiks vasaras nometnes diasporas latviešu bērniem Latvijā un tiks atbalstīta saiknes uzturēšana ar latviešiem ārzemēs. Komisija iepazīs arī ar Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas programmu un pārrunāja pasākumus, kas vērsti uz saiknes ar diasporu nodrošināšanu nākamajā gadā. Tāpat komisijas deputāti centās gūt priekšstatu, ar kādām grūtībām saskaras Latvijā ilgstoši dzīvojošie ārvalstu pilsoņi, lai pilnvērtīgi iekļautos latviešu vidē un Latvijas kultūrvīdē.

Rudens sesiju Saeimas Sabiedrības saliedētības komisija noslēdza, demonstrējot spēju veidot dialogu sabiedrību šķelošos jautājumos, norāda I.Latkovskis. Komisija sagatavoja un izskatīšanai Saeimā iesniegusi likumprojektu „Par Otrajā pasaules karā mobilizēto personu statusu”, kas paredz valsts atbalstu tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri Otrā pasaules kara laikā tika mobilizēti karojošo valstu militārajos formējumos.

Tāpat komisijas darba grupa sagatavoja sākuma ziņojumu, kura mērķis ir pilnveidot pilsonības piešķiršanas procesu, uzlabot informācijas par naturalizācijas procesu pieejamību un veicināt naturalizācijas kandidātu zināšanas par Latviju. Komisija arī apzināja pētījumus sabiedrības integrācijas un sašķeltības jomā - iepazīs ar Latvijas nepilsoņu attieksmi pret Latvijas pilsonības iegūšanu naturalizācijas kārtībā un faktorus, kas veicina vai kavē izvēli kļūt par Latvijas pilsoņiem, kā arī iepazīs ar tiesībsarga atzinumu par Eiropas Savienības finanšu instrumentu un valsts budžeta līdzekļu izlietojumu romu integrācijai.

Sabiedrības saliedētības komisija tika izveidota uz līdzšinējās Pilsonības likuma izpildes komisijas bāzes un darbojas kopš šī gada aprīļa. Komisijas mērķis ir veicināt sabiedrības saliedētību un pārvarēt etnisko sašķeltību, un tās galvenie uzdevumi ir veikt analīzi par līdzšinējo integrācijas politiku Latvijā un, iesaistot plašsaziņas līdzekļus un sabiedriskās organizācijas, rosināt kvalitatīvi jaunu dialogu par nacionālo vienotību un saliedētību. Rudens sesijā notikušas 14 komisijas sēdes un viena Sabiedrības saliedētības komisijas un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kopsēde.

Sabiedrības saliedētības komisijā strādā 17 deputāti.

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Līdzās pastāvīgajam darbam pie Latvijas nacionālo pozīciju apstiprināšanas Saeimas Eiropas lietu komisijas uzmanības centrā 2012.gada rudens sesijā bija divi šī brīža būtiskākie Eiropas Savienības (ES) dienaskārtības jautājumi - sarunas par jauno daudzgadu budžetu 2014.-2020.gadam un diskusija par ES nākotni - tālāku integrāciju un ciešākas ekonomiskas un monetāras savienības izveidi.

Komisija rudens sesijā turpināja aktīvi iesaistīties Latvijas interešu aizstāvēšanā sarunās par ES jauno daudzgadu budžetu, deputāti apstiprināja Latvijas nacionālās pozīcijas, tā dodot valdībai mandātu paust Latvijas viedokli šajās būtiskajās sarunās. „Eiropas lietu komisija kā Latvijas prioritāti ir apstiprinājusi mērķi panākt būtisku tiešmaksājumu pieaugumu Latvijas zemniekiem. Mērķis ir panākt, ka Baltijas valstu zemnieki nesaņem mazāk kā Rumānija, kas pēc tiešmaksājumu apjoma ir nākamā dalībvalsts aiz Baltijas valstīm. Šāds apjoms atbilstu arī sākotnējam mērķim panākt tiešmaksājumus aptuveni 80 procentu apjomā no Eiropas Savienības vidējā līmeņa,” pauž Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja Zanda Kalniņa-Lukaševica, atzīmējot, ka pēc dažādiem aprēķiniem tiešmaksājumi Rumānijai būs aptuveni 75 līdz 78 procenti no ES vidējā līmeņa.

Otra Latvijas prioritāte sarunās par jauno ES daudzgadu budžetu ir kohēzijas politikas finansējums. „Esam definējuši mērķi nepieļaut būtisku kohēzijas politikas finansējuma aploksnis samazināšanu, jo tas paredzēts attīstībai un investīcijām Latvijas infrastruktūrā. Finansējuma sadalījuma mērķi un virzieni definēti nupat apstiprinātajā Nacionālajā attīstības plānā. Šobrīd pavisam konkrēti zināms, ka

cīnāmiem par Eiropas finansējumu Latvijas skolām, ceļiem, uzņēmējdarbības attīstībai un darbinieku apmācībai, vispārējās, profesionālās un augstākās izglītības attīstībai, kā arī zinātnei, pētniecībai un virknei citu vajadzību,” pauž komisijas priekšsēdētāja.

Z.Kalniņa-Lukaševica norāda, ka sarunas par jauno ES daudzgadu budžetu atrodas izšķirošajā sarunu fāzē. „Diemžēl dalībvalstu līderiem novembra Eiropadomē neizdevās panākt vienošanos par finansējuma sadalījumu nākamajam periodam, tāpēc sarunas turpināsies Īrijas prezidentūras laikā nākamā gada pirmajā pusgadā,” pauž Z.Kalniņa-Lukaševica, norādot, ka pašlaik pastāv pārāk lielas pretrunas starp neto maksātājvalstīm, kuras pieprasa ES budžeta samazināšanu, un dalībvalstīm, tostarp Latviju, kurām ES finansējums ir vitāli svarīgas investīcijas ekonomikas izaugsmei.

Eiropas lietu komisija rudens sesijā uzsāka diskusiju ciklu par Eiropadomes priekšsēdētāja Hermaņa Van Rompeja (*Herman Van Rompuy*) piedāvātajiem soļiem ES tālākai integrācijai, tostarp par banku savienības izveidi, ciešāku ekonomisko un finanšu jautājumu koordināciju un demokrātiskās leģitimitātes stiprināšanu. Rudens sesijā komisija šos jautājumus pārrunāja ar politologiem, juristiem un ekonomiskiem, un ir plānots, ka šīs diskusijas tiks turpinātas arī nākamgad, norāda Z.Kalniņa-Lukaševica.

„Līdzšinējā ekonomiskā krīze skaidri parādījusi, ka eiro dzīvotspējai un visas savienības ekonomiskajai izaugsmei vitāli nepieciešama ekonomiskās un monetārās politikas tālāka padziļināšana, veicot pasākumus, par kuriem Eiropas Savienības līderi diemžēl neizšķīrās jau vienotās valūtas izveides laikā. Decembra Eiropadomē dalībvalstu līderi panāca vienošanos par banku savienības izveidi, līdz ar to iedzīvotājiem būs pieejama drošāka banku sistēma un līdz noteiktam līmenim tiks garantēta banku uzkrājumu atmaksāšana visā Eiropas Savienībā. Paredzēts arī papildus garantēt, lai finanšu sektora satricinājumu gadījumā par banku problēmām nebūtu jāmaksā nodokļu maksātājiem. Šādos gadījumos palīdzība tiks sniegta no šīm mērķim izveidota fonda,” uzsver Z.Kalniņa-Lukaševica.

Komisijas priekšsēdētāja norāda, ka tāpat aizvien turpinās diskusijas par ciešāku dalībvalstu nacionālo budžetu izdevumu koordināciju, lai nepieļautu fiskāli neatbildīgu politiku. To plānots īstenot Eiropas semestra jeb pusgada ietvaros. Eiropas semestris ir Eiropas līmeņa politikas koordinācijas instruments, kura mērķis ir ES ekonomikas pārvaldības stiprināšana. To veido katras valsts iecerētais reformu kopums un Eiropas institūciju viedoklis par šīm reformām.

Tālāka ES ekonomiskā, politiskā un sociālā integrācija radīs jaunus izaicinājumus dalībvalstu nacionālajiem parlamentiem, uzsver komisijas priekšsēdētāja, tāpēc turpmāk tiem jābūt vēl ciešāk iesaistītiem demokrātiskās leģitimitātes stiprināšanā. „Līdz ar citu desmit Eiropas Savienības dalībvalstu parlamentu Eiropas lietu komisiju priekšsēdētājiem Van Rompejam adresētā vēstulē aicināju palielināt nacionālo parlamentu lomu Eiropas līmeņa lēmumu pieņemšanas procesā,” pauž komisijas priekšsēdētāja.

Nemainīgi aktuāls jautājums Eiropas lietu komisijas darbā ir gatavošanās Latvijas prezidentūrai ES Padomē 2015.gada pirmajā pusē.

Rudens sesijā notikušas 29 Eiropas lietu komisijas sēdes, un tā apstiprinājusi 101 Latvijas nacionālo pozīciju. Komisijā strādā 20 deputāti.